

## **Nr 139.**

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 15 § epidemilagen den 19 juni 1919 (nr 443); given Stockholms slott den 14 mars 1952.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 15 § epidemilagen den 19 juni 1919 (nr 443).

## **GUSTAF ADOLF.**

*Gunnar Hedlund.*

---

### **Propositionens innehåll.**

I propositionen föreslås att vissa bestämmelser i epidemilagen till skydd mot spridning av smitta till utlandet upphävas. Förhållandena avses i stället skola regleras i administrativ väg i anslutning till vissa av världshälsovårdsförsamlingen antagna internationella hälsovårdsbestämmelser.

**Förslag**

till

**Lag****om ändrad lydelse av 15 § epidemilagen den 19 juni 1919 (nr 443).**

Härigenom förordnas, att 15 § epidemilagen den 19 juni 1919<sup>1</sup> skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Gällande lydelse:)*

15 §.

*(Föreslagen lydelse:)*

15 §.

Hälsovårdsnämnderna i — — — synpunkt tillfredsställande.

*Då inom hälsovårdsområde inträffat fall av pest, som icke införts till området, eller, sedan kolera utbrutit, fall av sjukdomen inträffat utanför de första fallens omgivning, eller smittkoppor eller fläckfeber uppträder epidemiskt, skall hälsovårdsnämnden vid luftfartygs avgång till annan ort vaka över att luftfartyget grundligt rengöres, särskilt de delar, som äro utsatta för smitta, att passagerare och besättning underkastas läkarundersökning, att personer, som visa symtom eller misstänkas föra smitta av sjukdomen, icke tagas ombord, att personliga tillhörigheter icke tagas ombord, därest de icke äro i tillfredsställande rent skick, samt att vid pest rättor utrotas, om sådana finnas ombord.*

Rörande ytterligare — — — förordnar Konungen.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer.

<sup>1</sup> Senaste lydelse, se SFS 1938: 562.

*Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t  
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 mars 1952.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Hedlund, anmäler fråga om *ändring av epidemilagen för att möjliggöra anslutning till vissa internationella hälsovårdsbestämmelser* samt anför.

Förut denna dag har på min hemställen beslutats proposition till riksdagen (nr 138) med förslag att Sverige skall biträda av den fjärde världshälsovårdsförsamlingen den 25 maj 1951 antagna internationella hälsovårdsbestämmelser. Dessa föreskrifter äsyfta att förhindra spridningen länder emellan av vissa smittsamma sjukdomar och ersätta olika äldre internationella föreskrifter i ämnet. De nya bestämmelserna överensstämna i huvudsak med vad som redan gäller för Sveriges vidkommande och som finnes upptaget i 14 och 15 §§ epidemilagen samt den med stöd av nämnda lag utfärdade karantänkungörelsen den 4 maj 1934 (nr 142) samt kungörelserna den 4 maj 1934 (nr 143) om rättutrotning å fartyg och den 31 augusti 1938 (nr 563) om sanitär kontroll över luftfarten. Såsom jag framhöll vid min anmälan av frågan om Sveriges anslutning till de nya bestämmelserna förutsätter emellertid en sådan anslutning viss ändring i epidemilagen. Dessutom måste bl. a. de nyssnämnda kungörelserna överses och eventuellt ersättas med nya författningar. Detta torde dock kunna ske utan riksdagens medverkan.

I 14 § epidemilagen stadgas att för att hindra införande i riket av de smittsamma sjukdomar, som avses i lagen, skola de i denna meddelade föreskrifterna gälla i tillämpliga delar. Om de åtgärder, som härutöver erfordras för att hindra att smittsamma sjukdomar införas i landet, äger enligt samma paragraf Konungen förordna.

15 § epidemilagen upptager bestämmelser, som äsyfta att hindra att vissa smittsamma sjukdomar spridas från Sverige till utlandet. I första stycket åläggas sålunda hälsovårdsnämnderna bl. a. att vaka över att personer, som misstänkas föra smitta av pest, kolera, smittkoppor och fläckfeber, icke tagas ombord på fartyg, ävensom att handelsvaror och andra föremål, som kunna antagas medföra smitta av sådan sjukdom, ej utföras. — Andra stycket innehåller vissa föreskrifter om vad hälsovårdsnämnd skall iakttaga vid luftfartygs avgång till annan ort, då inom nämndens område inträffat fall av pest, som icke införts till området,

eller av kolera utanför de första fallens omgivning, eller då smittkoppor eller fläckfeber uppträder epidemiskt. Bl. a. stadgas, att nämnden i sådant fall skall vaka över att luftfartyget grundligt rengöres. Enligt paragrafens tredje stycke förordnar Konungen rörande ytterligare åtgärder till förhindande av smittsamma sjukdomars spridning till utlandet. De båda sista styckena i 15 § tillfogades 1938 i samband med Sveriges anslutning till 1933 års hälsovårdskonvention beträffande luftfarten (se prop. nr 80/1938 s. 6 ff).

I sitt yttrande över de internationella bestämmelserna framhåller medicinalstyrelsen att 15 § i epidemilagen står i mindre god överensstämmelse med dem. En jämförelse med bestämmelserna, vilka i svensk översättning äro intagna i en bilaga till det vid propositionen nr 138 fogade statsrådsprotokollet, torde utvisa, att detta påpekande närmast avser paragrafens andra stycke, där bestämmelser om rengöring av luftfartyg icke har någon motsvarighet i art. 30 i konventionen, vilken behandlar sanitära åtgärder vid avresa. 15 § andra stycket skulle alltså behöva jämkas på denna punkt. De förhållanden, som upptagas i detta stycke, synas emellertid vara av så speciell art, att de böra kunna regleras i administrativ ordning med stöd av stadgandet i paragrafens tredje stycke. Visserligen kan en sådan reglering icke gälla de åtgärder, som erfordras för att hindra smittspridning genom luftfartyg i inrikes trafik, men eventuellt erforderliga föreskrifter härom torde icke behöva fastslås i lag.

På anförda skäl vill jag förorda, att 15 § andra stycket epidemilagen får utgå ur lagen och ersättas med föreskrifter i kungörelsen den 31 augusti 1938 om sanitär kontroll över luftfarten eller i författning, som träder i stället för denna kungörelse. Ifrågavarande ändring av epidemilagen bör träda i kraft samtidigt som dessa nya föreskrifter. Då som nyss nämnts en allmän översyn av de med stöd av 14 och 15 §§ epidemilagen utfärdade bestämmelserna måste ske i detta sammanhang, kan icke nu avgöras när de nya föreskrifterna kunna träda i tillämpning. Det torde därför få överlämnas åt Kungl. Maj:t att bestämma tidpunkten även för lagändringens ikraftträdande.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att ett i enlighet med det anförda inom inrikesdepartementet upprättat förslag till *lag om ändrad lydelse av 15 § epidemilagen den 19 juni 1919 (nr 443)* måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

C.-G. Carlström.